

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	29690 Агрономія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29690
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бойчук Інна Володимирівна, Дудка Ангеліна Анатоліївна, Панкова Оксана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	20.09.2021 р. – 22.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/07%20slovnyk/page02
Програма візиту експертної групи	http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/soilscience/ogoloshennia/vidkrita-zustrich-z-ekspertami-naziavo-za-op-agronomiia

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича є славетним класичним університетом з багатою та давньою історією, що бере початок від 1875 року. ЗВО є багатогалузевим провідним вишем сучасної України академічного типу. Аграрне виробництво складає вагомий частину народногосподарського виробництва Чернівецького регіону. А першою стратегічною ціллю відповідно до проєкту Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, поставлено Підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом сталого розвитку зокрема сільського господарства. Таким чином, не викликає сумнівів нагальна необхідність у відповідних фахівцях та актуальність створення ОПП “Агрономія” з метою задоволення потреб регіону. ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня орієнтована на випуск практично підготовленого, сформованого, та різнобічно-розвинутого спеціаліста в сфері агрономії, зі знаннями ведення бізнесу в АПК. ЗВО надає широкі можливості здобувачам в рамках академічної мобільності, що підтверджено договорами про співпрацю та проєктам зокрема за програмами Еразмус+. Здобувачі мають вільний доступ до всієї необхідної матеріально-технічної бази, бібліотечних фондів, ресурсів інтернету, наукометричних баз даних. В розпорядженні здобувачів є програмне забезпечення, що допомагає опанувати програми дисциплін та є сучасним доповненням в галузі агрономії. Принципи академічної доброчесності задекларовані в документах ЗВО, та поширюються серед академічної спільноти. Науково-педагогічний склад групи забезпечення ОПП є висококваліфікованим, зацікавленим у розвитку як самої освітньо-професійної програми, так і здобувачів що навчаються за нею; підвищують свій кваліфікаційний рівень, зокрема і у іноземних закладах, беруть активну участь в конференціях та мають високий публікаційний рівень. Здобувачі навчаються у дружній атмосфері, відчуваючи підтримку академічного персоналу та менеджменту, мають змогу отримати зокрема професійну психологічну підтримку. Загалом ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня відповідає вимогам Законодавства України, рекомендаціями Національного агентства з забезпечення якості освіти, внутрішньої нормативної бази Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та відповідає критеріям оцінювання освітньої програми. ЕГ пропонує акредитувати Освітньо-професійну програму “Агрономія”.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП “Агрономія” є багатовекторною, що зі слів випускників дає їм змогу знайти бажану роботу та працювати в різних напрямках в сфері агрономії. ЗВО має розвинуту внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти що говорить про зацікавленість думкою та потребами здобувачів, щодо якості освіти, для чого проводяться періодичні анкетування. Проводиться професійна психологічна підтримка здобувачів, що виконується в межах як стаціонарних умов, так і мобільних. ЗВО проводить плідну міжнародну співпрацю, в рамках якої пропонується здобувачам можливості академічної мобільності. Проводиться робота щодо майбутнього отримання здобувачами подвійних дипломів. Науково-педагогічні працівники мають змогу проходити стажування в ЗВО інших країн. Роботодавці відмічають високий рівень професійної підготовки випускників програми. В результаті опанування ОПП формуються затребувані фахівці в сучасному агровиробництві, як вітчизняному, так і зарубіжному. Аналіз ОПП “Агрономія” показав, що вона дає змогу сформувати фахівця з навичками не тільки виростити врожай, а і орієнтованого на самостійне ведення змішаного типу господарювання. Існування системи матеріального заохочення роботи колективів науково-педагогічних працівників через втілення системи рейтингів кафедр, та подальші плани щодо аналогічних рейтингів окремих викладачів. Достатнє матеріально-технічне забезпечення, що відповідає сучасним вимогам та потребам здобувачів задля опанування всім необхідними професійними навичками. На високому рівні організоване дистанційне навчання з використанням розширених можливостей системи мудл, та інших внутрішніх онлайн сервісів університету. Вільний доступ до необхідних ресурсів інтернету, зокрема міжнародних наукометричних баз. Розвинута система академічної доброчесності, зокрема користування не лише загальноприйнятим в Україні сервісом перевірки на академічний плагіат Юнічек, але і Польським аналогом.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ПРН та компетентності ОПП «Агрономія» мають узагальнену інтерпретацію результатів навчання, що передбачені стандартом спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського) рівня. Рекомендується переглянути ОПП на предмет доведення ПРН та компетентностей у відповідність до затвердженого стандарту за спеціальністю 201 Агрономія другого (магістерського) рівня, а саме додати “володіння державною мовою”, відповідно ввести до навчального плану освітню компоненту “Українська мова”. Розглянути можливість переведення іноземної мови та методику викладання з пулу виборних дисциплін до обов'язкових, що дозволить забезпечити відповідні ПРН що передбачені стандартом та ОПП. Довести навчальні плани у відповідність до ОПП. Так, в ОПП ОК ППОз – виробнича практика. За думкою ЕГ інформованість здобувачів щодо неформальної освіти та академічної мобільності не є задовільним. Рекомендовано поглибити інформування здобувачів щодо можливостей академічної мобільності та неформальної освіти, що може підняти їх вмотивованість та зацікавленість.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП “Агрономія” [<https://cutt.ly/9ExC508>] чітко сформульовані, та визначають підготовку висококваліфікованих фахівців, що здобули компетентностей, застосування яких дозволяє ефективно виконувати завдання та займатися професійною діяльністю в сфері агрономії, використовуючи інноваційні технології. Унікальністю ОП є акцент на практичну підготовку здобувачів, зокрема на виробництві, та включення до навчального плану ОК “Дипломовання”, що є передумовою для захисту кваліфікаційної роботи і включає залік, а також опанування впродовж навчання методики оцінки ґрунтового покриття, на основі чого майбутній фахівець має змогу підбирати оптимальні агротехнології в конкретному господарстві. Цілі ОПП відповідають місії ЗВО [<https://cutt.ly/rWoiEw2>] – формування високопрофесійних, конкурентоспроможних спеціалістів, які здатні ефективно займатися професійною діяльністю в умовах діяти в умовах ринкової економіки. Цілі ОПП корелюють в повній мірі зі стратегією ЗВО, яка направлена на виконання таких завдань, як надання високоякісної освіти, підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних до саморозвитку, тощо. Стратегією розвитку ЗВО у сфері освітнього процесу зокрема є оновлення матеріальної бази, розвиток внутрішньої системи якості освіти, для чого проводиться опитування здобувачів, випускників та роботодавців, поєднання теоретичного навчання з практичним, залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, залучення виробничих можливостей потенційних роботодавців, нерозривний зв'язок навчання з дослідженнями, впровадження культури академічної доброчесності. Все перераховане є невід'ємними компонентами ОПП “Агрономія” та корелює з її цілями. Майбутній розвиток ОПП гарант бачить у збільшенні практичної складової програми в поєднанні з теоретичним навчанням, про що є запит від стейкхолдерів. Університет бачить стратегію свого розвитку [<https://cutt.ly/ZExoYSa>] у переході від екстенсивного розвитку до інтенсивного, а саме раціоналізація витрат, ефективне використання ресурсів, розвиток автономії. Одним з принципів освітньої діяльності ЗВО відповідно до його статуту [<https://cutt.ly/ZExoYSa>] є розробка освітніх програм на компетентностній основі, відповідно до чинних стандартів і з урахуванням потреб ринку праці та розвитку галузі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До розробки ОПП “Агрономія” були залучені як представники академічної спільноти ЗВО, так і представники наукових установ та агровиробництва, які є потенційними роботодавцями. Порядок розробки, моніторингу якості та удосконалення ОП регламентується Положенням про розроблення та реалізацію ОП ЧНУ ім. Ю. Федьковича [<https://cutt.ly/4W7yEqI>], відповідно до якого проектна група під головуванням гаранта, формує зміст ОП, залучаючи представників академічної спільноти, виробництва, потенційних роботодавців, студентів старших курсів споріднених спеціальностей та минулорічних випускників. Проект ОП перед затвердженням має пройти, зокрема, зовнішню експертизу, яка проводиться незалежними фахівцями даної галузі. Так, один з розробників ОПП “Агрономія”, випускник, а нині представник виробництва Бота І.В. (Регіональний Директор Філія Перспектив «ПрАТ Зернопродукт МХП») запропонував включити до програми дисципліни або їх складові що забезпечить вивчення сучасних технологій провідних культур, ресурсозберігаючі технології та питання, що присвячені проблемам відновленого землеробства, що відображено у доданій рецензії на ОПП [<https://cutt.ly/oEx9nZQ>]. Так, було додані освітні компоненти “Інноваційні технології в кормовиробництві”, “Технології виробництва насіння та садивного матеріалу сільськогосподарських культур”, “Енергетичні культури для виробництва біопалива”, “Регенеративне землеробство та ресурсозберігаючі агротехнології”, “Технології вирощування покривних культур та сидератів”. Крім цього на прохання Наталі Гаврилець - (заступник директора з наукової роботи Придністровської дослідної станції садівництва), в якості вибіркової, була додана дисципліна “Помологія та ампелографія” [зустріч з роботодавцями], що є актуальним для даної географічної зони. ОП має проходити обов'язковий періодичний перегляд з метою удосконалення, із залученням стейкхолдерів, зокрема і здобувачів, з метою вдосконалення у відповідності до сучасних умов. Шляхом періодичних анкетувань визначаються потреби та пропозиції здобувачів. Так, під час перегляду ОПП “Агрономія”, за проханням здобувачів було збільшено час на різні види практики.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При розробці ОПП та проектуванні цілей і ПРН були враховані тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. За даними відкритих джерел прогнозується зростання зайнятості у сільському виробництві впродовж найближчих

років [<https://cutt.ly/OEcfLK2>]. Найбільший інтерес представлятимуть універсальні фахівці, що володіють новітніми технологіями. Багатовекторність ОПП “Агрономія” зі слів випускників дає їм змогу знайти бажану роботу та працювати в різних напрямках в сфері агрономії [зустріч з роботодавцями]. В ОПП пропонується частина дисциплін економічного спрямування (ЗПО2, ЗПВ3, ЗПВ4, ЗПВ7). Таким чином фахівець буде сформований з навичками не тільки виростити врожай, а буде орієнтований на самостійне ведення змішаного типу господарювання. В Чернівецькому регіоні переважає садівництво та рослинництво в рамках малих господарств. Особливостями регіону є обмеженість придатних для ведення сільського господарства земель та значна деградація земель. ОПП “Агрономія” пропонує здобувачам опанувати інноваційні технології агровиробництва та методи регенеративного землеробства. Особлива увага приділяється оцінці стану ґрунтів, розробці моделей родючості та методам відтворення ґрунтів, що є одним з напрямків наукової роботи кафедри [<https://cutt.ly/oEclJKA>]. Дані проблеми знаходять своє відображення і в кваліфікаційних роботах здобувачів. Для прикладу: “Управління кислотністю Бурувато-підзолистого ґрунту і його фосфорним режимом в цілях мінімізації поширення *Synchytrium endobioticum* Pers”, “Картографічне моделювання як елемент системи сталого управління ґрунтовими ресурсами Кіцманського району” [відповідь 5]. В продовж бесіди з Гарантом була отримана інформація про врахування при розробці ОПП досвіду та сильних сторін аналогічних освітніх програм вітчизняних вузів, зокрема НУБіП, ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Уманського національного університету садівництва, ВНАУ, МНАУ, ЛНАУ, та іноземної Вагенінгенського університету (Нідерланди). Наприклад, ЗПО1 “Якість ґрунтів та їх оцінка” запозичена з ОП ВНАУ, ЗПО4 “Науковий супровід та сучасні підходи до моделювання в агрономії” – МНАУ, ППВ11 “Регенеративне землеробство та ресурсозберігаючі агротехнології” – НУБіП [<https://cutt.ly/KEccJe3>]. ОПП “Агрономія” орієнтована перш за все на практичну підготовку майбутніх фахівців. Керівництво ЗВО підтримує здобувачів, що поєднують навчання з професійною діяльністю за фахом, для чого надається можливість навчання за індивідуальним графіком, створюються прийнятні умови, зокрема корегування розкладу навчання та модульного контролю, [зустріч зі здобувачами, зустріч з академічним персоналом].

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

В 2020 році був затверджений стандарт ВО спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського рівня), в зв'язку з чим “Агрономія” була переглянута [відповідь 12, протокол засідання]. В ОПП “Агрономія” використовуються власні формулювання компетентностей та ПРН, що є правом ЗВО в межах автономії (відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів ВО від 30.04.2020). ПРН9 ОПП передбачає уміння спілкуватися іноземною мовою, але не містить володіння державною мовою, що передбачено ПРН9 стандарту, що може бути технічною помилкою. Даний результат навчання, відповідно до матриці відповідності ОПП, задовольняється такими обов'язковими ОК як ППО 5 та 6 (“Дипломовання” та “Випускна кваліфікаційна робота”), але аналіз силабусу ОК ППО 5 показав відсутність даного ПРН у переліку. Крім цього ПРН9 задовольняється вибірковими ОК ЗПВ3, ЗПВ4, ППВ4. Як пояснив Гарант ОПП, володіння англійською мовою є передумовою вступу на другий магістерський рівень ВО [зустріч 9 з Гарантом], тобто на момент вступу здобувач вже володіє знаннями та навичками спілкування іноземною мовою. А виконуючи дипломну роботу він зобов'язаний проводити аналіз літературних джерел іноземною мовою. В переліку загальноуніверситетських вибіркових дисциплін включені декілька дисциплін, що передбачають вивчення іноземної мови [<https://cutt.ly/eEcRKIS>]. В переліку обов'язкових ОК ОПП “Агрономія” не міститься ОК державної мови. За номером 34 в каталозі загальноуніверситетських вибіркових дисциплін пропонується “Правописна компетентність фахівця” та “Пунктуаційна вправність студента”, що викладається на кафедрі сучасної української мови. За словами Гаранта, включати державну та іноземну мови окремими освітніми компонентами в якості обов'язкових не було необхідності, так як вони надаються як вибіркові. ПРН8 стандарту - не відображений у ОПП “Агрономія”, що пояснюється баченням програми робочою групою. Даний результат навчання може бути реалізований за рахунок інших, як то ПРН ОПП 8 та ПРН10. ПРН10 стандарту може бути задовільнений ПРН11 ОП. До ОПП “Агрономія” додатково включені ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН18, ПРН 20, що обумовлено фокусом, особливістю ОПП, та вимогами сучасності, а саме володіння сучасними методами, технологіями і уміння їх застосовувати. ПРН12 відповідає обов'язковим ОК ЗПО2, ЗПО4, ППО3, ППО4, ППО5, ППО6; ПРН13 - ЗПО4; ПРН14 - ЗПО4, ППО3, ППО4, ППО5, ППО6; ПРН18 - ЗПО1, ЗПО2, ЗПО3, ППО1, ППО2; ПРН20 - ЗПО1, ЗПО3, ЗПО4, ППО2, ППО5, ППО6, та низці вибірковим. ПРН19 ОПП “Здатність до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері агрономії” (що відповідно до стандарту є обов'язковим лише для ОНП) - забезпечується вибірковими компонентами ЗПВ5 та ЗПВ6, що за словами Гаранта пов'язано з пропозицією здобувачів замінити компоненти педагогічної майстерності на компоненти фахової практичної підготовки, в зв'язку з тим що не мають на меті присвятити себе викладанню у Вищій школі. Оволодіння же навичками педагога передбачається на рівні ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Розробники ОПП “Агрономія” сформулювали чіткі цілі, які корелюють з місією та стратегією розвитку ЗВО на 2019-2026 рр і направлені на формування конкурентоспроможних спеціалістів, що володіють компетенціями, які дають змогу виконувати професійну діяльність з застосуванням інноваційних технологій в агрономії. Цілі ОПП були

встановлені з урахуванням потреб як ринку праці і галузі, так і роботодавців і майбутніх фахівців. Роботодавці відмічають високий рівень підготовки здобувачів. Показана співпраця ЗВО з міжнародними установами та вітчизняними виробниками. ОПП “Агрономія” в достатній мірі дозволяє досягти необхідних професійних результатів передбачених стандартом ВО зі спеціальності 201 Агрономія. Розробники ОПП “Агрономія” підійшли творчо до розробки програми з огляду на сучасні потреби ринку праці в універсальних фахівцях, що володіють новітніми методами та технологіями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не зважаючи на те, що іноземна та державна мови (володіння якими передбачається набуття результату навчання стандарту ВО) є в переліку загальноуніверситетських вибіркових дисциплін, їх відсутність в якості обов'язкових компонент ОПП може мати не суттєвий недолік. Рекомендовано переглянути можливість включити державну та іноземну мови, та педагогіку в цикл обов'язкових компонент ОПП. Рекомендовано переглянути та привести силабуси у відповідність до матриці ОПП. Так, ОК ППО5 “Дипломовання” не містить у переліку ПРН9, що задекларований у матриці ОПП. В ОПП ПРН19 (для третього рівня ВО є додатковим, відповідно до стандарту), що передбачає оволодіння педагогічною майстерністю, забезпечується тільки вибірковою ОК. Рекомендовано або виключити ПРН19 при перегляді ОПП, або додатки педагогічну майстерність в якості обов'язкової ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП “Агрономія” розроблена таким чином, що цілі відповідають місії і стратегії розвитку ЗВО, потребам ринку праці, галузі та стейкхолдерів та таким чином, що дозволяє випустити конкурентоспроможного, різнобічного і добре підготовленого фахівця, що підтверджується роботодавцями. Узагальнені програмні результати навчання ОПП “Агрономія” дозволяють досягти заявлених стандартом результатів навчання, з зауваженням щодо представлення державної та іноземної мови і педагогіки в якості вибіркових дисциплін. Таким чином, ОПП “Агрономія” загалом відповідає критерію 1 за рівнем відповідності В. А показані недоліки не є критичним і не впливають на якість підготовки фахівців, в контексті цілі навчання, яка передбачена стандартом ВО за спеціальністю 201 Агрономія другого (магістерського) рівня, а саме: формування у здобувачів здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономія - забезпечується практичною та фаховою підготовкою, і на думку ЕГ досягається в повній мірі в результаті опанування ОПП “Агрономія”.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП “Агрономія” була переглянута на засіданні кафедри агротехнологій та ґрунтознавства 24 травня 2021 року з метою доведення до відповідності затвердженого у 2020 році стандарту [відповідь на запит], та була затверджена Вченою Радою університету 30 червня 2021 р. Період навчання за ОПП “Агрономія” охоплює 1,5 роки. ОПП має обсяг 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту" та «Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти». Обсяг освітніх компонент ОПП коливається від 3 до 6 кредитів ЄКТС. Відповідно до звіту самооцінювання 55 кредитів ЄКТС направлени на здобуття компетентностей передбачених стандартом ВО зі спеціальності “Агрономія” другого магістерського рівня. Треба зазначити, що компетентності ЗК4, СК3 та СК8 здобувається за рахунок лише вибіркових дисциплін в рамках ОПП. Але ЗК4 “Здатність працювати в міжнародному контексті” має можливість бути набутою впродовж виконання кваліфікаційної роботи, враховуючи наявність плідної співпраці ЗВО з вишами інших країн та можливостей академічної мобільності, що надаються в даному контексті. СК3, що передбачає зокрема використання новітніх технологій в агрономії може бути набутою за рахунок ОК ЗПО3, ЗПО4, ППО1, що може бути технічною помилкою при формуванні матриці відповідності. Що до СК 8 “Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін” Гарантом в продовж зустрічі було надане наступне пояснення: робоча група вважала доцільним додати освітні компоненти, що забезпечують дану компетенцію до вибіркових на прохання здобувачів та за відсутності в них зацікавленості в викладанні у майбутньому. При виникненні же іншого бажання здобувач може обрати дану компоненту за власним бажанням, що було продемонстровано у індивідуальному графіку Коваль М.А. [відповідь на запит]. 35 кредитів ЄКТС (38.9%) складають дисципліни за вибором здобувача. Об'єм вибіркового блоку професійної підготовки ОПП складає 23 кредити ЄКТС та є достатнім і має змогу задовольнити потреби здобувачів в необхідних знаннях у галузі агрономія, оволодіти новітніми технологіями вирощування сільськогосподарських культур для різних цілей, методами

регенеративного землеробства, актуальними для Чернівецького регіону методами пемології та ампелографії, тощо. Треба зазначити, що в базовому та робочих планах спеціальності 201 “Агрономія” другого (магістерського) рівня вказані всі можливі вибіркові дисципліни за спеціальністю. Окрім них, як зазначив Гарант [зустріч з Гарантом] здобувач має право обрати будь яку дисципліну з каталогу загальноуніверситетських вибіркових дисциплін, при цьому набираючи необхідну кількість кредитів ЄКТС. В наданих для прикладу індивідуальних планів здобувачів [відповідь на запит] такого вибору не має.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня має чітку структуру, яка рівномірно та логічно розподілена за семестрами. Освітні компоненти становлять логічну взаємопов’язану систему, що знаходить своє підтвердження в структурно-логічній схемі ОПП “Агрономія”. Кожин з трьох семестрів представлений двома обов’язковими взаємопов’язаними компонентами (1 та 2 семестри - ОК загальної підготовки, 3 - професійної), від яких залежить набір вибіркових компонент, та які закінчуються практичною підготовкою та одним з видів практики. Навчальний план ОПП показує що перший семестр починається з виробничої практики, що пояснюється особливістю програми та самої практики, тобто термінами та сезонністю польових робіт. Теоретичне та практичне навчання є основою для ОК “Дипломовання”, яка закінчується випусковою кваліфікаційною роботою. Кожна з ОК формує від 1 до 8 ПРН. ЕГ звернула увагу на те, що ПРН 3, 7 та 9 забезпечується лише вибірковими дисциплінами. ПРН3 та 19 освітніми компонентами загальної підготовки, що дозволяють набути здобувачам зокрема необхідних soft-skills, ПРН7 - загальної та в більшій мірі професійної. Гарант даний факт аргументував таким чином: данні ПРН відповідають низці освітніх компонент, одна з яких обов’язково буде обрана [зустріч 9 з Гарантом]. Загалом сама структурно-логічна схема освітніх компонент ОПП “Агрономія” є добре продуманою та вираженою і дає змогу забезпечити підготовку всебічно розвинутого фахівця в сфері агрономії. РН 9 “Вільно спілкуватися державною та іноземною мовою...”, що є обов’язковий с з точки зору стандарту ВО та “Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 27 листопада 2019 року з приводу гуманітарної складової освітнього процесу, дотримання мовного законодавства та інших законів України” - В ОПП “Агрономія” частково реалізується через ПРН 9 “Уміти спілкуватися іноземною мовою...”. І іноземна і державна мова надаються здобувачам на вибір із загальноуніверситетського пулу вибіркових дисциплін. Як зазначив Гарант ОПП, другий магістерський рівень вищої освіти передбачає при вступі володіння навичками спілкування державною та іноземною мовами. Освітній процес в ЗВО відбувається українською мовою, що відповідає ст. 48 Закону України “Про вищу освіту” та ст. 7 Закону України “Про освіту”, що підтверджується наданими силабусами, матеріалами продемонстрованими в системі мудл, тощо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньо-професійної програми “Агрономія” відповідає предметній області для спеціальності 201 “Агрономія” 20 галузі знань “Аграрні науки та продовольство”. Об’єктами вивчення в рамках ОПП “Агрономія” є агроландшафти та агротехнології, до яких спостерігається відповідність освітніх компонент програми. Так, ОК ППО1, ППО2, ППВ3, ППВ7, ППВ8, ППВ9, ППВ12, ППВ13, ППВ14 відповідають за набуття теоретичних знань у рослинництві, ЗПО1, ЗПО3, ППВ1, ППВ2, ППВ4, ППВ5 - знань в сфері управління ґрунтами, ППВ5, ППВ10, ППВ11 - знань з питань збереження біорізноманіття. В процесі засвоєння програми здобувачі оволодівають сучасними технологіями в сфері агрономії. Завдяки опануванню ОПП “Агрономія” здобувачі набувають навичок використання загальноприйнятих наукових методів, таких як гіпотеза та експеримент, та спеціальних методів дослідження у агрономії (відбір та аналіз зразків ґрунту та вегетаційної маси, моделювання в агрономії, метод карт-версій у точному землеробстві, методи захисту рослин). Для забезпечення практичної підготовки в наявності є достатня матеріальна база [<https://cutt.ly/8En74is>], мобільна лабораторія з діагностики ґрунту [огляд матеріально-технічної бази], програмне забезпечення [відкрита зустріч], біобаза «Жучка» та науково-дослідні господарства за договорами (Українська науково-дослідна станція карантину рослин ІЗР НААН, Буковинська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН, Чернівецька філія ДУ «Держґрунтохорона», МХП «Перспектив», ТОВ «ЛЮД-ВІК АГРО») і лабораторії з необхідним устаткуванням [відповідь на запит Перелік навчально-дослідного обладнання; огляд матеріально-технічної бази]. ОПП “Агрономія” орієнтована на професійний розвиток у науковому та виробничому контексті в сфері різних складових агрономічної галузі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Принципи формування індивідуальної освітньої траєкторії задекларовані у документах: «Положення про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін» [<https://cutt.ly/NEp6Ea2>], “Положення про організацію освітнього процесу” [<https://cutt.ly/QEp6CLp>]. Право здобувачів на вибір реалізується в межах навчального плану освітньої програми (не менше 25%), який оприлюднюється на сторінці випускової кафедри [<https://cutt.ly/IEmwjNZ>] та з загальноуніверситетського каталогу

вибіркових дисциплін [<https://cutt.ly/LEmqKmG>]. Здобувачі мають змогу обирати дисципліни з інших ОП, та з ОП інших університетів. Аналіз навчального плану та ОПП показав що обсяг вибіркового блоку становить 38,9% загального обсягу, що не суперечить встановленим вимогам, та говорить про орієнтацію ОПП на потреби здобувача. ЕГ звернула увагу, що освітні компоненти вільного вибору ОПП “Агрономія” професійної підготовки мають різну кількість кредитів та різні форми контролю. З бесіди з Гарантом, академічним персоналом та здобувачами підтверджено вільну можливість вибору дисциплін. Теж саме показано з наданих прикладів індивідуальних планів здобувачів задокументовано і в результатах опитування здобувачів [відповіді на запит]. Щодо індивідуальних планів розроблене відповідне положення [<https://cutt.ly/TEmAoid>]. Представлені індивідуальні плани мають рукописну форму, що обтяжує його сприйняття; містить інформацію назви обраного предмету, його теми, дату та підпис про їх складання; але не містить інформації щодо відведених кредитів, семестр або семестри в яких викладається. Ця інформація міститься у наданих заявах щодо вибору дисциплін [відповідь на запит]. Процедура здійснення вибору включає етапи: ознайомлення з процедурою та можливостями вибору, ознайомлення з переліком дисциплін, запис на навчання за обраними дисциплінами шляхом заповнення заяви, опрацювання заяв, повторний запис на дисципліни за необхідності (якщо була надана відмова), остаточний етап на формування списків груп. Як зазначив один з представників академічної спільноти та групи забезпечення ОПП: ОПП “Агрономія” є динамічною та змінюється зі зміною потреб здобувачів. При чому, підбір вибіркового спеціальних дисциплін диктується через підбір дослідних тематик здобувачів. Аналізуючи навчальний план за ОПП “Агрономія” ЕГ зауважила те, що в ньому вказуються всі можливі вибіркові дисципліни за даною ОПП. При цьому в сумі кредитів за кожним з циклів вказана сума кредитів яку, повинен набрати здобувач за результатами вибору. Теж саме стосується і робочих планів. Даний факт пояснюється особливостями побудови планів в рамках університетської автономії. Начальник навчального відділу на зустрічі з адміністративним персоналом надав інформацію що після здійснення вільного вибору здобувачів додатково формуються семестрові плани, які містять уточнену інформацію щодо вибраних дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Однією з особливостей ОПП “Агрономія” є орієнтація на практичну підготовку здобувачів, яка направлена на професійний розвиток в агрономічній галузі. Зі спілкування з роботодавцями та Гарантом ЕГ дізналась, що саме на прохання здобувачів та інших стейкхолдерів було збільшено час саме на різні види практик в рамках навчального плану. Підтвердження цьому факту знаходимо і у результатах анкетувань, що були надані ЕГ у відповідь на запит. Проходження практики здобувачами регламентується “Положенням про проведення навчальних та виробничих практик студентів ЧНУ імені Юрія Федьковича” [<https://cutt.ly/XEmtMLz>]. Гарантом, на запит ЕГ, надано наскрізну програму практик за ОПП “Агрономія”. Навчальним планом ОПП передбачено виробничо-наукову практику в обсязі 9 кредитів ЄКТС, науково-дослідну - 2 кредити ЄКТС та дипломування - 14 кредитів ЄКТС. Остання компонента є передумовою для захисту кваліфікаційної роботи та власне її виконання. Дипломування є предметом, який забезпечує проведення повноцінних практичних, у тому числі аналітичних лабораторних досліджень, запланованих для досягнення кінцевої мети. Протягом практик (виробничо-наукової та науково-дослідної) здобувачі збирають, обробляють дані та відбирають зразки матеріалів (грунти, рослини інше) для наступних запланованих аналітичних вимірювань. Дипломування завершується звітом та попереднім захистом на кафедрі. Виділення дипломування як окремої освітньої компоненти, за словами Гаранта, спонукав десятирічний досвід виконання аналітичних, лабораторних процедур і їх верифікації. Також навчальним планом передбачено виконання практичних робіт в рамках обов'язкових та вибіркового дисциплін. На запит роботодавців [зустріч з роботодавцями] до ОПП була додана дисципліна “Помологія та ампелографія”, яка має на меті набути практичних навичок із плідництва та виноградарства, що є актуальним для Чернівецького регіону. Дисципліна “Ґрунтові інформаційні системи та точне землеробство” передбачає на меті оволодіння студентам методами обробки, аналізу і синтезу польової і лабораторної інформації в області агрономії, що за твердженням минулих випускників кафедри, а нині роботодавців [зустріч з роботодавцями] є сучасним та надає можливість здобувачам стати конкурентоспроможними фахівцями. В розпорядженні здобувачів мається лабораторії та обладнання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства і Інституту біології, хімії і біоресурсів ЧНУ, біобаза “Жучка”, та дослідні поля на базі Буковинської державної сільськогосподарської дослідної станції, що підтверджено договором про співпрацю [відповідь на запит]. Із зустрічі зі здобувачами стало відомо, що Богуславець Руслана (2 курс) та Краснопірка Валентин (1 курс) вже є працевлаштованими за спеціальністю та вдало суміщають професійну діяльність з навчанням.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Опанування здобувачами ОПП “Агрономія” дає змогу здобувачам опанувати на ряду з професійними навичками і соціальні, що відповідають заявленим цілям, завдяки дисциплінам “Агроколсантинг і бізнес моделі в АПК” з циклу обов'язкових дисциплін загальної підготовки; “Формування команд та корпоративної культури в організації”, “Тренінг спілкування” - з циклу вибіркового дисциплін загальної підготовки, що формують у здобувачів здатність до організації колективної діяльності, реалізації комплексних наукових і виробничих проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень. Передбачається розвинення soft skills впродовж передбачених планом семінарських та практичних занять дисциплін за навчальним планом.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. ОПП “Агрономія” сформована з урахуванням вимог 8 рівня Національної рамки кваліфікацій України.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Вимоги до обсягу освітніх компонент та навчального навантаження здобувачів регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича” [<https://cutt.ly/aEmQ104>], відповідно до якого обсяг навчальних дисциплін, практик та курсових робіт планується не менше 3 кредитів ЄКТС, а їх кількість не може перевищувати 60 кредитів ЄКТС. Навчальне навантаження здобувачів складається з контактних годин (для другого рівня ВО - від 7 до 10 на 1 кредит) та самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів. На освітні компоненти що передбачають лабораторний практикум відводиться максимальна можлива кількість контактних годин. Навантаження здобувачів на один тиждень при цьому не має перевищувати 18 годин для другого (магістерського) рівня. Аналіз навчального плану ОПП “Агрономія” показав, що його структура не суперечить даному положенню. Загальна кількість годин за навчальним планом ОПП становить 2700 годин, з яких 1760 - самостійна робота (65%). Здобувачі в ході зустрічі відмітили що мають змогу поєднувати навчання з професійною діяльністю, що каже про відсутність перевантаження у навчанні за ОПП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича регламентується “Положенням про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича” [<https://cutt.ly/nEmnOeO>]. Але подібної практики на ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня не було впроваджено. Рекомендується провести роботу щодо впровадження даної форми освіти в освітню програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП “Агрономія” відповідає предметній області та галузі знань. ОПП має добре сформовану логічну послідовність всіх освітніх компонент. Структура ОПП дозволяє сформувати індивідуально освітню траєкторія здобувача та орієнтована на його потреби. Однією з особливостей ОПП є переважання практичної підготовки різних видів, що відповідає потребам роботодавців у сформованих та підготовлених фахівцях. Хоча практика дуальної освіти на ОПП відсутня - здобувачам надається можливість поєднувати професійну діяльність за фахом з навчанням.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Ряд ПРН та компетентностей задовольняється лише за рахунок вибіркового дисциплін. Доцільним є перегляд ОПП “Агрономія” в контексті забезпечення всіх ПРН та компетентностей обов'язковими компонентами задля нівелювання ризику не вибору потрібної компоненти та не набуття відповідного результату навчання здобувачами, для досягнення чого пропонується розглянути можливість розширення циклу обов'язкових дисциплін. Форма індивідуального плану є довільною і містить інформацію лише про назву та теми дисциплін. Рекомендовано розробити та затвердити форму індивідуального плану, який буде надаватися у печатному вигляді, що буде зручним для сприйняття, а також буде містити інформацію про кількість кредитів, форму контролю та семестровий розклад.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП “Агрономія” відповідає рівню відповідності В за критерієм 2. Зміст та структура ОПП знаходиться у відповідності до предметної області, опанування навчальних дисциплін дає змогу підготувати кваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця, забезпечується формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача через достатньо великий вибірковий пул дисциплін та формування індивідуального плану навчання. На сайті розміщені силабуси дисциплін. В той же час, ОПП “Агрономія” передбачає вивчення іноземної та державної мови лише в якості вибірових. Частина ПРН досягається лише через вивчення вибірових ОК. ЗК4, СК3 та СК8 хоча відповідно до матриці ОПП “Агрономія” забезпечуються лише вибіровими ОК, можуть бути набуті і в процесі вивчення обов’язкових ОК, що може бути відкореговано при наступному перегляді ОПП, зокрема матриці. Вказані недоліки не впливають на процес формування якісного, професійно підготовленого фахівця.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вся необхідна інформація для абітурієнтів, що бажають вступити на навчання на ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня розміщена на офіційній сторінці Приймальної комісії ЗВО [<http://vstup.chnu.edu.ua/>]. На сайті мається окрема вкладка “Правила прийому”, “Прийом документів” (де міститься перелік документів). Аналіз показав, що є необхідна інформація про терміни вступної компанії, документи, детальна програма фахового вступного випробування. В документі “Перелік спеціальностей для прийому на навчання осіб, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), для здобуття ступеня магістра” [<https://cutt.ly/pEmSoro>], в якому зазначаються вагові коефіцієнти іспитів, що дає змогу зрозуміти здобувачу яким чином буде формуватися загальна кількість балів при вступі. На сайті розміщені також власне «Правила прийому до ЧНУ імені Юрія Федьковича» [<https://cutt.ly/wEYuJ7a>], відповідно до яких, здобувачі, що вступають на програму другого (магістерського) рівня повинні скласти іспит з іноземної мови та фаховий іспит. Результати вступних випробувань оцінюються від 100 до 200 балів за формулою: сума балів за ЄВІ з ваговим коефіцієнтом 0,3, балів за фаховий іспит з ваговим коефіцієнтом 0,7 та середній бал додатка до документа про освіту, на основі якого здійснюється вступ з коефіцієнтом 0,1. У разі відсутності останнього к-ть балів приймається рівною 100. В даному положенні враховані особливості проведення вступної компанії в умовах пандемії та карантинних обмежень. Таким чином, правила прийому на ОПП «Агрономія» є чіткими, детальними, зрозумілими та прозорими і не містять жодних дискримінаційних положень

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на навчання другого (магістерського) рівня є необхідним здача фахового іспиту, в даному випадку з Агрономії (ваговий коефіцієнт 0,7) та іспиту з іноземної мови (ваговий коефіцієнт 0,3). Як було повідомлено в ході зустрічі з адміністративним персоналом, здача додаткового іспиту для здобувачів що поступають з інших спеціальностей - не передбачено. У вкладці “Вступні іспити” міститься Програма єдиного вступного випробування з іноземної мови [<https://cutt.ly/oEmI7wj>], що затверджена МОН України 28.03.2019. При цьому не розміщено програми іспиту з іноземної мови затвердженої Вченою Радою Університету, яка містить докладний опис іспиту. Є розміщеною “Програма комплексного фахового іспиту з агрохімії, ґрунтознавства, землеробства та рослинництва для вступників на навчання за освітнім рівнем магістр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 201 Агрономія” [<https://cutt.ly/fEmOH29>], що датується 25.03.2021 р., але не містить печатки та підписів. Програма має детальний опис питань що виносяться на іспит та містить перелік літературних джерел. Дана програма охоплює всі основні дисципліни агрономічного профілю: агрохімія, загальне та зональне ґрунтознавство, землеробство, рослинництво. В ході зустрічі з адміністративним персоналом було отримано відповідь що програми вступних випробувань переглядаються за потреби чи при наявності пропозицій від заінтересованих сторін. Останні зміни до правил прийому датуються 31 серпня 2021 р [<https://cutt.ly/mEmDGRx>] та містять здебільшого зміни термінів етапів вступної програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури та правила визнання результатів навчання, що отримані в інших ЗВО та в рамках академічної мобільності регламентується “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ” [<https://cutt.ly/eEmLFIZ>], в якому докладно викладена інформація про організаційне

забезпечення академічної мобільності здобувачів, визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЗВО-партнері, звітування та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності, тощо. Відповідно до цього положення результати навчання отримані в інших ЗВО визнаються еквівалентними та перезараховуються в повному обсязі на основі наданих документів за європейською системою трансферу та кредитів ЄКТС. Здобувач повинен надати підтверджуючі навчальні здобутки документи, де вказуються кількість кредитів та система оцінювання. Перезарахованими можуть бути вибіркові дисципліни професійного спрямування, які не мають аналогів в навчальному плані ЗВО, але при цьому які дозволяють набуття компетентностей освітньої програми та якщо вони передбачені у тому ж семестрі у якому здійснюється академічна мобільність, або у наступних. Треба відмітити, що ЧНУ імені Юрія Федьковича за результатами конкурсів Еразмус+ напрямку International Credit Mobility (ICM) посів 6 місце серед закладів вищої освіти України за кількістю таких проєктів [<https://cutt.ly/MEmVgpA>]. ЗВО має низьку довіру з університетами інших країн, що підтверджено наданими договорами у відповідь на запит ЕГ [відповідь на запит]. Загалом у переліку партнерів значиться 201 науково-навчальна установа та 41 в рамках програм програми ERASMUS+ [<https://cutt.ly/SEmVmBL>]. Менеджмент ЗВО зазначив в ході бесіди, що на даний час проводиться робота в напрямленні отримання подвійних дипломів. Але на ОПП “Агрономія” ця практика не впроваджувалась. Гарант зазначає про проблеми в зв’язку з пандемією та карантинними обмеженнями.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури проходження та визнання результатів неформальної освіти детально регламентуються “Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі неформальної освіти) у ЧНУ імені Юрія Федьковича, ухваленого 28.10.2019р. [<https://cutt.ly/SEmGQoG>], відповідно до якого визнання результатів допускається для обов’язкових дисциплін починаючи з другого семестру обсягом не більше як 10% освітньої програми. Здобувач має звернутися з заявою до ректора, до якої додаються документи, що підтверджують набуття результатів навчання. В результаті чого створюється фахова комісія, яка визначає метод оцінювання результатів навчання. Подібної практики та прикладів застосування на ОПП “Агрономія” не було. Здобувачі в ході бесіди не змогли відповісти на питання ЕГ щодо неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОПП “Агрономія” враховують особливості спеціальності, що відображено у програмні фахового вступного випробування, є чіткими та прозорими. ЗВО має необхідну, чітко та детально сформульовану нормативну базу щодо академічної мобільності та неформальної освіти. ЧНУ імені Юрія Федьковича входить в топ 25 ЗВО України проєкту міжнародної академічної мобільності, що надає здобувачам і ОПП “Агрономія” широкі можливості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не зважаючи на наявність сайту приймальної комісії, інформація що міститься на ньому зорієнтована переважно на здобувачів, що поступають на перший рівень ВО та третій. Рекомендовано розширити інформування вступників другого (магістерського) рівня. Опитування здобувачів ОПП “Агрономія” показала недостатній рівень обізнаності щодо неформальної освіти. Рекомендується розвинути програми заходів щодо інформування здобувачів про можливості неформальної освіти та академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом ОПП “Агрономія” другого (магістерського) рівня відповідає рівню В за критерієм 3. Правила прийому є зрозумілими та відкритими, не містять дискримінаційних положень. ЗВО проводить плідну роботу в напрямленні академічної мобільності, але дані можливості досі не використовувались здобувачами ОПП “Агрономія”. Але це

пояснюється об'єктивними причинами (пандемія). Зазначені недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені в майбутньому.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час зустрічі з НПП та студентами було встановлено, що форми та методи навчання і викладання ОП за спеціальністю 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в цілому сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Які використовуються в межах освітнього процесу університету, згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBi0azmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Форми навчання під час реалізації ОП є аудиторні та поза аудиторні заняття, індивідуальне та дистанційне навчання. Зокрема при індивідуальному та дистанційному навчанні використовується система електронного навчання контентом MOODLE. Ця програма забезпечення, дозволяє розміщувати навчальні матеріали, реалізовувати спілкування "студент-викладач", контролювати знання студентів, та здійснювати управління навчальним процесом. НПП використовують сучасні методи викладання та сучасні технології, дієвість яких підтверджується позитивними відгуками випускників за даною освітньою програмою. Форми та методи навчання а також викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу з огляду на відгуки здобувачів під час зустрічі та представлені результати анкетування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ від 30.09.2019 р. Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та окремих ОК відбувається вчасно, є доступними та зрозумілими. Завдяки платформі Moodle здобувачі своєчасно отримують інформацію про ОП, робочі програми дисциплін, методичні розробки для практичних та лабораторних занять а також лекційні курси. Усі учасники освітнього процесу мають доступ до навчальних силабусів, які розміщені на сайті ЧНУ. Організація освітнього процесу а саме розклад занять та графік атестаційних тижнів представлені на паперових носіях на інформаційних стендах університету, електронні – на сайті, та в соцмережах або месенджерах. Рівень задоволеності формами та методами навчання і викладання регулярно вивчається через проведення анкетування здобувачів вищої освіти соціологічною лабораторією яка діє в ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ від 30.09.2019 р. Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та окремих ОК відбувається вчасно, є доступними та зрозумілими. Завдяки платформі Moodle здобувачі своєчасно отримують інформацію про ОП, робочі програми дисциплін, методичні розробки для практичних та лабораторних занять а також лекційні курси. Усі учасники освітнього процесу мають доступ до навчальних силабусів, які розміщені на сайті ЧНУ. Організація освітнього процесу а саме розклад занять та графік атестаційних тижнів представлені на паперових носіях на інформаційних стендах університету, електронні – на сайті, та в соцмережах або месенджерах. Рівень задоволеності формами та методами навчання і викладання регулярно вивчається через проведення анкетування здобувачів вищої освіти соціологічною лабораторією яка діє в ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оцінка змісту та система перегляду освітніх компонентів ОП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsyrrp/view> Перелік пропозицій щодо оновлення ОК обговорюється на засіданні кафедри та методичній комісії та затверджуються перед початком навчального року методичною радою. Участь викладачів у міжнародних грантах та програмах, а також стажування за кордоном отримуючи зарубіжний досвід. Та опановуючи сучасні практики в галузі дають можливість вдосконалювати ОК "Якість ґрунту", ОК "Ґрунтові інформаційні системи", "Ґрунтові інформаційні системи і точне землеробство". Викладачами ОП такими як Нікорич Володимир було отримано Сертифікат про стажування в Люблінському університеті природознавчих наук (Республіка Польща), Цивик Тетяна отримала Міжнародний

Сертифікат на Міжнародний освітній грант № ЕС/U/2021/03/12, Черлінка Василь захистив дисертацію на здобуття ступення доктора біол. наук. Також пройшов науково-педагогічне підвищення кваліфікації в галузі аграрних наук та продовольства. Тісний зв'язок з виробництвом та залучення до робочих груп роботодавців в межах ОП сприяє професійному розвитку освітнього середовища.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

На даний час за ОП 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти іноземні студенти не навчаються. Але в ЗВО дуже розвинута міжнародна діяльність. Університетом укладена низка міжнародних угод з провідними європейськими навчальними закладами та дослідними установами. Інститут БХБ та зокрема кафедра агротехнологій та ґрунтознавства зацікавлена в співпраці з зарубіжними інституціями і це відбувається шляхом проходження ними міжнародних стажувань що позитивно впливає на професійну майстерність викладачів. В рамках міжнародної співпраці, пропонуються здобувачам можливості академічної мобільності. При роботі з документами які були отримані на запит експертної комісії від гаранта було визначено що НППІ кафедри та здобувачі ОП приймають участь в конференціях, стажуваннях та інших програмах академічної мобільності в Україні і за кордоном. Зокрема здобувач ОП Захаровський Влад (School of Agriculture and Environment, New Zealand), викладачі Черлінка Василь (Slovak Republic, Institute of Geography), Нікорич Володимир (Erasmus Mundus European Mobility..., Ukraine, Moldova, Belarus). Під час зустрічі з керівником відділу міжнародних зв'язків було зазначено що в рамках ОП планується посилення роботи з іноземними вишами щодо отримання подвійних дипломів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання ОП за спеціальністю 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в цілому сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Розвинута внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Проводиться робота щодо отримання подвійних дипломів. Науково-педагогічні працівники мають змогу проходити стажування в ЗВО інших країн. Роботодавці відмічають високий рівень професійної підготовки випускників програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

З особистих зустрічей з здобувачами комісія дійшла висновку щодо посилення вивчення іноземної мови на ОП 201 Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, у вигляді додаткових курсів. Це надасть більшу можливість в рамках міжнародної співпраці, та можливості академічної мобільності здобувачів ЧНУ. Також відкриє горизонти що до питання навчання на ОП іноземних студентів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Студентоцентризований підхід в ЧНУ та зокрема в інституті БХБ є чітко вираженим, здобувачі мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. Інститут БХБ має платформу для дистанційного навчання, де розміщена доступна інформація про навчальні курси. Також студенти інформовані щодо цілей, змісту програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Розроблені силабуси освітніх компонентів розміщені на сайтах кафедр у вільному доступі. Інтернаціоналізація в ЗВО є пріоритетним напрямком розвитку, який поступово реалізується. Освітньо-професійна програма має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. ОП загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими і вони можуть бути виправлені в робочому порядку. Такі питання як створення додаткових курсів іноземної мови, та популяризація ОП 201 Агрономія для навчання іноземних студентів може проходити і під час навчального року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/15BMBYoarKofpQoaSeRGA7RildOK8apW_/view) Види, форми контролю, їх методичне забезпечення та критерії оцінювання зазначаються в силабусі та електронній системі навчання (Moodle). Поточний контроль передбачає експрес-опитування, усне та письмове опитування; захист звітів (за результатами практики), розробка та представлення мультимедійних презентацій, аналіз презентацій, самооцінка і самоаналіз, поточне тестування в системі Moodle, проміжний та підсумковий тестовий контроль, модульні контрольні роботи, захист магістерських робіт. Кожний викладач на початку вивчення дисципліни доводить до відома здобувачів про форму контролю на протязі семестру та інформує здобувачів щодо оцінювання, та в разі необхідності повторного складання семестрового контролю, регламентацію використання результатів оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно Стандарту для спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського) рівня здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з НПП та здобувачами було з'ясовано що при семестровому або поточному контролі знань викладачі обирають форму проведення підсумкового контролю письмовий/усний/тести. Правила проведення контрольних заходів чіткі і зрозумілі є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Ця процедура регулюється положеннями «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Та «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/15BMBYoarKofpQoaSeRGA7RildOK8apW_/view). Зі слів здобувачів правила проведення контрольних заходів зрозумілі та прозорі. Об'єктивність оцінювання знань студентів забезпечується завдяки використанню платформи електронних систем навчання (Moodle, Google Meet). Тому зі слів здобувачів під час навчання на ОП не виникає конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та внутрішня нормативна база в ЧНУ з питань дотримання академічної доброчесності регулюється: «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBshqERCEzxJwWertz6_eTUFUBGv4o/view), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAykF_CepIk98GPc9E8KznQ/view).

«Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvagiVi3HW16No1TT1IjuD7q/view>), «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view). З часу набрання чинності нового «Закону про Освіту», академічна доброчесність стає невід'ємною частиною освітнього процесу, її порушення є загрозою для кожного студента. За недотримання доброчесних принципів навчання, здобувачі можуть бути притягнені до повторного проходження оцінювання курсу, та навіть відрахування. При зустрічі з адміністрацією ЧНУ та викладацьким складом а також здобувачами було зрозуміло як проводиться робота що до запобігання порушень академічної доброчесності, і здійснюється вона шляхом: розміщення інформації на офіційному сайті, за допомогою анкетування здобувачів. При зустрічах кураторів з групами перед початком навчального процесу. Під час таких зустрічей здобувачі ОП 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти також повідомлені, про перевірку кваліфікаційних робіт сервісом на академічний плагіат Юнічек.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Проведення контрольних заходів в ЗВО є чіткими, прозорими та доступними для здобувачів. Позитивним є популяризація принципів академічної доброчесності, проведення анкетувань, опитувань щодо обізнаності здобувачів про стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Під час візиту експертній комісії було зрозуміло що про академічну доброчесність в ЧНУ знають. Це питання корегується низкою нормативних документів «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWerz6_eTUFUBGv4o/view), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view); «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvaglVi3HW16No1TT1IjuD7q/view>), проводяться зустрічі і бесіди з здобувачами на початку навчального року. Вважаємо що питання освітлення здобувачам щодо забезпечення академічної доброчесності можна покращувати шляхом проведення регулярних тренінгів та семінарів постійно і це сприятиме формуванню культури академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В ЧНУ процедури пов'язані з контрольними заходами щодо дотримання академічної доброчесності регламентується відповідними розробленими положеннями і це забезпечує об'єктивне оцінювання та дотримання академічної доброчесності. Процедура проведення контрольних заходів чітка і зрозуміла, надає можливість повторного проходження або оскарження результатів; інформацію щодо процедурних аспектів проведення контрольних заходів здобувачі дізнаються безпосередньо від викладачів під час аудиторних занять або на сторінках дисциплін у системі дистанційного навчання Moodle. Рекомендується керівництву ЗВО звернути увагу на збільшення заходів щодо проведення регулярних тренінгів та семінарів, для обізнаності формування понять культури академічної доброчесності. Дистанційний візит експертної групи зазначив окремі недоліки, які не є суттєвими їх можливо усунути. ОП "Агрономія" за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає вимогам критерію 5. Ознайомлення студентів з питанням академічної доброчесності бажано б було посилити на протязі всього навчального процесу, а не тільки на початку навчального року зазначеним шляхом. Саме тому що деякі студенти заходять на навчання трохи пізніше в зв'язку з виробничою практикою та (виробничою необхідністю) та не всі студенти працюють та знайомляться з нормативними документами ЧНУ на сайті.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

При вивченні питання що до кваліфікації викладачів, експертною групою було з'ясовано, що професійна кваліфікації НПП, які реалізують освітній процес, дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти. НПП кафедри активно займаються науковою роботою також ведуть активну роботу в виконанні наукових досліджень. Реалізують освітній процес з доктори наук та 6 кандидатів. Всі викладачі відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності а також мають відповідність освітньої та професійної кваліфікації освітньому компоненту. Підтверджуючі документи були надані гарантом на запит та розглянуті комісією. Викладачі проходять підвищення кваліфікації та стажування у наукових та освітньо-наукових установах і організаціях України та зарубіжжя. Всі викладачі, задіяні в реалізації ОП, пройшли стажування: Ю.Дмитрук (ІГНС НАНУ); В.Черлінка (університет П.Шафарика, Кошиці, Словачія); В.Романюк (фермерське господарство Людвіг-Агро); В.Нікорич (Університет м. Люблін, Польща); Т.Цвик (НУБІП, а також за Міжнародною програмою підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Експертною комісією була ініційована резервна зустріч де був запрошений голова конкурсної комісії ЧНУ під час бесіди було з'ясовано що конкурсний добір викладачів здійснюється згідно «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSFg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtcow3eUZr/view>). Добір академічного персоналу проводиться чітко як прописано в методичних рекомендаціях та відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників. Експертна група пересвідчилася що процедура конкурсного добору викладачів в ЧНУ є прозорою і це сприяє необхідному рівню їхнього професіоналізму для ОП. Результатом цього свідчить відсутність будь яких скарг щодо порушення процедури конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі експертної комісії з роботодавцями було з'ясовано що інститут БХБ та кафедра агротехнологій та ґрунтознавства зацікавлені в співпраці з роботодавцями. В зв'язку з чим проводиться відповідна робота щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Роботодавців сприяють в організації практик та проведення практичних занять, майстер-класів а також в проведенні магістерських наукових дослідженнях. В зв'язку з цим укладено ряд домовленостей та угод (контрактів), БДСГДС НААН України, УНДСКР ІЗР НААН України, Придністровської дослідної станції садівництва Інституту садівництва НААН України.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час дистанційного візиту експертна група встановила, що для проведення навчальних, аудиторних занять у 2020/2021 навчальному році на ОП Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти проводили заняття представники роботодавців та професіоналів-практиків. Це Осадчук В.Д., к. с.-г. наук, директор БДСГДС; Гунчак В.М., к. с.-г. наук, директор УНДСКР, Гаврилець Н.І., к. с.-г. наук, заступник директора з наукової роботи Придністровської дослідної станції садівництва; Бота І.І., регіональний директор філії «Перспектив ПрАТ Зернопродукт МХП», Крижанівський О.М., провідний агроном ТОВ «Едем-Ф». Броварець О.О. канд.техн.наук, завідувач кафедри інформаційно-технічних та природничих дисциплін Київського кооперативного інституту бізнесу і права. <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/soilscience/novini/novi-metodi-polovih-doslidzhen-na-kafedri-agrotehnologii-ta-gruntoznavstva>; Цапко Ю.Л., доктор біол. наук, завідувач лабораторії кислих і гідроморфних ґрунтів ННЦ "Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Соколовського" (Харків); тема лекції "Буферність ґрунтів: її теоретичне та практичне значення". Борис Файбишенко., співробітник Національної лабораторії Лоуренса Каліфорнійського університету, (Берклі, США), доктор технічних наук (США); <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/soilscience/novini/lektsiia-doktora-b-feibishenko-z-natsionalnoyi-laboratoriyi-lourensa-berkli-ssha> тема курсу (було прочитано 4 лекції) "Рух ґрунтових вод і рідин у профілі ґрунтів, його оцінка та моделювання".

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Науково-педагогічні працівники мають змогу проходити стажування у наукових та освітньо-наукових установах і організаціях України так і за кордоном, що підтверджено скандокументами під час ознайомлення з відомостю про СО. Ю.Дмитрук (ІГНС НАНУ); В.Черлінка (університет П.Шафарика, Кошиці, Словачія); В.Романюк (фермерське господарство Людвіг-Агро); В.Нікорич (Університет м. Люблін, Польща); Т.Цвик (НУБІП, а також за Міжнародною програмою підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників). В ЧНУ затверджено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. ЧНУ сприяє професіоналізму НПП та проводить моніторинг рівня їх професіоналізму через систему рейтингових показників.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На основі зустрічей експертної комісії з адміністрацією ЗВО та викладачами були підтверджені факти щодо стимуляції розвитку викладацької майстерності відповідно Колективного договору університету (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUtz/view>). В університеті існує система матеріального заохочення роботи колективів науково-педагогічних працівників через втілення системи рейтингів кафедр, та зокрема викладачів. Саме місце у рейтингу є однією з основних підстав матеріального

стимулювання. Під час бесіди з НПП експертна група констатувала факти заохочень які були представлені це: додаткові бали до рейтингу кафедри а також особисто викладачів, безкоштовний друк статей у науковому збірнику ЧНУ, примійювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Всі НПП які забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію. Викладачі проходять підвищення кваліфікації та стажування у наукових та освітньо-наукових установах і організаціях України та зарубіжжя. Проводиться відповідна робота щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Процедура конкурсного добору викладачів в ЧНУ є прозорою і це сприяє необхідному рівню їхнього професіоналізму для ОП. В університеті існує система матеріального заохочення роботи колективів науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Багато більше долучати до навчального аудиторного процесу роботодавців, експертів та професіоналів-практиків. Активізувати роботу щодо зацікавленості стейкхолдерів до реалізації ОП. Розширювати бази практик за ОП. Зараховувати роботодавців до навчального процесу в якості сумісників, більше роботодавців залучати до навчального процесу в аудиторіях з читанням лекцій та проведення дискусійних круглих столів з здобувачами у вигляді бліцу питання-відповідь.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям освітньої програми та вимогам критерію. Конкурсний добір викладачів у ЧНУ є прозорим і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Викладачі мають відповідний науковий ступень, достатню кількість публікацій фахових як в Україні так і за кордоном. Мають практичний досвід, працюють з науково-дослідними установами регіону та практичною базою ЧНУ. Це надає можливість надавати здобувачам не тільки теоретичні знання а і практичні навички. До навчального процесу долучаються роботодавці а також професіонали-практики, підтримується професійний розвиток викладачів. В університеті існує система матеріального заохочення роботи колективів науково-педагогічних працівників через втілення системи рейтингів кафедр, та рейтингів окремих викладачів. Налагоджена співпраця з вітчизняними і закордонними ЗВО в межах програм академічної мобільності. Людські ресурси відповідають рівню професіоналізму. Рекомендується більше надати уваги до популяризації ОПП Агрономія другого магістерського рівня для зацікавленості стейкхолдерів до реалізації ОП. Вважаємо, що виявлені недоліки не є суттєвими та не вплинуть на якість ОП. Під час реалізації ОП є можливість проводити роботу щодо переговорів з представниками виробництв з залученням їх до баз практик. Провести анкетування запит серед здобувачів щодо залучення роботодавців до навчального процесу (читання лекцій) з того чи іншого сучасного напрямку виробництва.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та ПРН. Документи про фінансову діяльність розташовані на сайті ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/xEQeLGR>) і знаходяться у вільному доступі. Університет має потужну інфраструктуру (<https://cutt.ly/CEQrYUG>), що складається із 2 Інститутів: Інститут біології, хімії та біоресурсів та Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук (<https://cutt.ly/aEQr7H6>) і 12 факультетів. Також на ЧНУ ім. Ю. Федьковича, функціонує 7 гуртожитків (<https://cutt.ly/9EQtVE7>, <https://cutt.ly/bEQuz2N>), ідальні, спортивні майданчики, комп'ютерні класи тощо. Задля досягнення визначених ОПП цілей та ПРН освітньо-науковий процес забезпечують біобаза «Жучка» (<https://cutt.ly/pEQyAZX>), та поля Буковинської державної сільськогосподарської дослідної станції (<https://cutt.ly/4EQihjp>), які забезпечені необхідною

технікою та матеріалами для проведення польових дослідів та проведення практичних занять, 4 науково-дослідні лабораторії (<https://cutt.ly/vEQiErk>) з необхідним обладнанням, наявними хімічними реактивами, що було продемонстровано під час онлайн-візиту, комп'ютерні класи та аудиторії оснащені мультимедійним забезпеченням, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази Інституту. В ЧНУ ім. Ю. Федьковича функціонує бібліотека (<https://cutt.ly/aEQiHxH>), яка забезпечує спеціальність науковою, науково-методичною літературою та навчально-методичною літературою та надає дистанційні послуги із пошуку необхідної інформації студентам та викладачам, про що зазначили керівник та завідувач бібліотеки під час онлайн-зустрічей. Діє платформа дистанційного навчання Moodle (<https://cutt.ly/6EQomcn>), доступ до якої продемонстровано під час резервної зустрічі Нікоричем В. ЕГ підтверджує, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОПП сприяє досягненню визначених цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі ознайомлення із матеріально-технічною базою кафедри агротехнологій та природокористування та проведених онлайн-зустрічей встановлено, що всі учасники навчального процесу мають вільний доступ до інфраструктури та ресурсів, необхідних для ефективного функціонування ОПП та мають можливість користуватися лабораторним обладнанням, реактивами, земельними ділянками та технікою для проведення польових дослідів, тощо, про що зазначали здобувачі, гарант ОПП, керівники аспірантів під час онлайн-зустрічей. Усі необхідні умови для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП ЗВО забезпечує безоплатно. Здобувачі та НПП мають вільний доступ до журналів JSTOR Archive Journals, повних текстів журналів та книг Springer, колекції повнотекстових баз даних EBSCO (<https://cutt.ly/JEQas9Z>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, створене у ЧНУ ім. Ю. Федьковича, є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психологічне здоров'я), що характеризується суворим дотриманням норм техніки безпеки і санітарно-гігієнічних норм, регулярним проведенням інструктажів з техніки безпеки для НПП і здобувачів вищої освіти, пропагуванням здорового способу життя та занять спортом (<https://cutt.ly/XEQaFbK>). В університеті створено службу охорони праці та радіаційної безпеки (<https://cutt.ly/9EQd7Uo>) та регулярно проводяться планові та позапланові інструктажі з техніки безпеки, охорони праці для здобувачів та НПП та допоміжного персоналу, ведуться журнали інструктажів, лабораторії оснащені захисним обладнанням та інструментами, про що було зазначено під час спілкування із працівниками допоміжних підрозділів. Також в ЧНУ ім. Ю. Федьковича ретельно дбають про психічне здоров'я здобувачів вищої освіти через створення загальної доброзичливої атмосфери та протидії булінгу в колективі. В ході спілкування із здобувачами та представником соціальної інфраструктури Кушнір Л. ЕГ було встановлено, що студенти мають гарні стосунки із своїми кураторами та студентським самоврядуванням і безперешкодно можуть звернутися до них за допомогою. Також в університеті функціонує соціально-психологічний центр (<https://cutt.ly/oEQfiVO>), скриньки довіри, які є у кожному навчальному корпусі. На період карантину було запроваджено дистанційне навчання на основі платформи Moodle, доступ до якої було продемонстровано під час резервної зустрічі (<https://cutt.ly/6EQomcn>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує ефективне функціонування механізмів консультативної освітньої, інформаційної, організаційної та соціальної підтримки аспірантів, які сформовані в єдиний комплекс. Консультаційна підтримка забезпечується через раду кураторів (<https://cutt.ly/sEWRgwA>), НПП, соціально-психологічним центром (<https://cutt.ly/oEQfiVO>), Студентським парламентом (<https://cutt.ly/FEWRK2z>), Радою молодих учених (<https://cutt.ly/7EWR6mw>). Достатньою є освітня підтримка від НПП, кураторів груп, структурних підрозділів установи, Гаранта ОПП, РМУ тощо. Інформаційна підтримка надається веб-сайтом університету (<https://cutt.ly/IEWTdIM>) та сторінкою кафедри агротехнологій та ґрунтознавства (<https://cutt.ly/DEWTcGn>), безкоштовним доступом до Інтернет ресурсів, до міжнародних наукометричних баз даних WoS і Scopus та бібліотекою (<https://cutt.ly/JEQas9Z>). Необхідна організаційна підтримка надається директором Інституту (<https://cutt.ly/wEWYmey>), науково-методичним центром моніторингу якості підготовки фахівців в ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/IEWYMOD>), Радою молодих учених та Студентським парламентом. Дуже важливою є соціальна підтримка, яка надається профспілковим комітетом (<https://cutt.ly/NEWUrv7>), РМУ, соціально-психологічним центром тощо. У фокус-групі здобувачі зазначили що, куратори груп забезпечують належний рівень морально-психологічної підтримки. У ЗВО діє соціально-психологічний центр, як надає якісну, сучасну психологічну допомогу студентам, викладачам та співробітникам університету та про що також наголосила представник соціальної інфраструктури Кушнір Л. Також наявні «скриньки довіри», про що підтвердили учасники онлайн-зустрічі із допоміжними структурними підрозділами. Необхідним елементом є проведення опитувань для виявлення рівня задоволеності здобувачів різними формами підтримки про що свідчать звіти про проведення соціологічного дослідження (<https://cutt.ly/VEWS5a1>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЧНУ ім. Ю. Федьковича створено достатні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, яке урегульовується «Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1Qu3rUXgpKiiBQlxiMQP3z-Jw-V5sweGq/view>). Проректор з адміністративно-господарської роботи Федорцов Д. розповів про обладнання гуртожитків та нових корпусів університету пристосуваннями для осіб з порушеннями опорно-рухового апарату та наголосив про неможливість втручання у конструкції архітектурних пам'яток, що також підтверджено технічним висновком (<https://cutt.ly/nEWJnHC>). Проте в ході спілкування з представниками різних фокус-груп ЕГ встановлено що робоче місце для осіб з особливими потребами розміщується в кімнаті на першому поверсі та в разі потреби надається постійний супровід у навчальному процесі. Під час онлайн-зустрічей із здобувачами, академічним персоналом та представниками структурних підрозділів підтверджено, що на існуючій ОП особи з особливими потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішення конфліктних ситуацій та випадків корупції регламентоване «Етичним кодексом ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/xEEyAYh>), «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/EEEtogL>), якими чітко визначено процедуру врегулювання конфліктних ситуацій. Під час онлайн-візиту до університету здобувачі продемонстрували достатню обізнаність щодо механізму та алгоритму дій в разі виникнення конфліктних ситуацій. Здобувачі вищої освіти зазначили, що при конфліктах насамперед можуть звернутися до кураторів груп. Під час експертизи було підтверджено, що конфліктних ситуацій на існуючій ОП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявна матеріально-технічна база ЗВО, у тому числі зразкове дослідне поле, залучені до навчального процесу підприємства створюють необхідні можливості для досягнення цілей ОП і програмних результатів навчання здобувачів. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до бібліотечних та інформаційних ресурсів ЗВО. Упроваджено дистанційне навчання, підтримується інклюзивна освіта. Створені належні умови для реалізації безпечного освітнього середовища, проведення освітньої, організаційної та інших форм підтримки здобувачів вищої освіти. Відсутність проявів дискримінації здобувачів ОП з боку викладачів та менеджменту ЗВО. Високий ступінь задоволеності здобувачів наявними відносинами з науково-педагогічними працівниками випускових кафедр та кафедр, що безпосередньо відповідають за зміст ОП і викладають на даній програмі. Наявність чітких та зрозумілих процедур щодо вирішення можливих конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відмічено недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти щодо засад академічної доброчесності, неформальної освіти та можливості участі у міжнародних програмах академічної мобільності та наявності «скриньок довіри» в університеті. Потребують удосконалення, більш глибокого вивчення та висвітлення на сайті ЗВО анкетування здобувачів. Рекомендовано: розширити інформування здобувачів щодо питань академічної доброчесності, можливостей неформальної освіти та академічної мобільності шляхом організації круглих столів, вебінарів, семінарів, розробити анкети із окремим блоком питань щодо умов і матеріально-технічного забезпечення та рівня підтримки й вирішення проблемних питань та розмішувати їх на сайті Інституту для зручності. Поряд із цим рекомендовано створити електронну «скриньку довіри».

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітній простір, організаційне, інформаційне, навчально-методичне забезпечення дозволяють якісно готувати здобувачів за ОПП «Агрономія». Наявність дослідного поля, сучасної техніки і лабораторного обладнання, технологічне забезпечення навчального і дослідницького процесу відповідають усім вимогам у сфері надання освітніх послуг. Забезпечення Інститутом вільного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП. Створені належні умови для реалізації безпечного освітнього середовища, проведення освітньої, організаційної та інших форм підтримки здобувачів освіти. Наявність чітких та зрозумілих процедур та достатня обізнаність аспірантів щодо вирішення можливих конфліктних ситуацій. Виявлені недоліки не є суттєвими, оскільки не ускладнюють отримання освітніх послуг. Загалом ОПП відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Чернівецький НУ ім. Ю. Федьковича забезпечує послідовність усіх визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП. Зазначені процедури регламентуються низкою положень: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/HEzFioG>), «Положення про розробку та реалізацію освітніх програм ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/cEzFFxU>), «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/5EzF7KR>) та інших документів розміщених на офіційному сайті на сторінці «Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності» (<https://cutt.ly/PEzGxFj>). При кафедрі агротехнологій та ґрунтознавства створена група забезпечення спеціальності 201 «Агрономія», що підтверджено витягом з протоколу №12 від 10 березня 2021 року, наданих ЕГ у запит на додаткові документи. Задля урахування пропозицій усіх зацікавлених сторін на сайті представлені проект ОП та електронна адреса поштової скриньки керівника групи забезпечення спеціальності (<https://cutt.ly/zEzJier>). ЕГ було проаналізовано ряд документів, наданих у запит на додаткові документи, що підтверджують участь стейкхолдерів у процедурах моніторингу освітньої програми: протокол № 13 від 20.04.2021 р. засідання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства, витяг з протоколу № 14 від 27.05.2021 р. засідання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства, витяг з протоколу № 17 від 23.06.2021 р. засідання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства, які також надані ЕГ на запит. До періодичного перегляду залучаються аспіранти, про що було зафіксовано у фокус-групі та підтверджено підсумками опитувань, оприлюднених на сайті (<https://cutt.ly/dEzXzyF>). Аналіз відомостей самооцінювання, відповідей на Запит ЕГ, регламентованих документів, проведених дискусій з Гарантом ОПП, НПП та Роботодавцями дозволяють ЕГ зробити висновок, що перегляд і оновлення ОПП відбуваються систематично (<https://cutt.ly/nEzZ4D2>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час фокус-груп із здобувачами з'ясовано, що здобувачі залучені до періодичного перегляду ОП через органи студентського самоврядування: Раду Молодих Вчених (<https://cutt.ly/gEzM3id>) та студентський парламент (<https://cutt.ly/rEzM6mv>). Участь здобувачів у періодичному перегляді та модернізації освітньої програми підтверджує витяг з протоколу № 13 засідання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства від 20.04.21, з яким експертна група мала змогу ознайомитися через запит на додаткові документи. За підсумками останнього моніторингу ОПП «Агрономія», згідно пропозиції здобувача Богославець Р. було розширено кредити для «Дипломовання» та введено предмет «Точне землеробство». Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти якістю надання освітніх послуг здійснюється за допомогою розроблених анкет соціологічною лабораторією ЧНУ (<https://cutt.ly/wEzojek>) два рази на рік, що підтверджено під час спілкування із самими здобувачами, представниками РМУ, представниками відділу із забезпечення якості вищої освіти було підтверджено інформацію щодо вільного вибору дисциплін шляхом написання заяв приклади яких було надіслано Гарантом ОПП через кабінет. Звіт про оцінювання якості надання освітніх послуг оприлюднено на сайті (<https://cutt.ly/AEzoYGr>, <https://cutt.ly/6EzoJRM>, <https://cutt.ly/wEzoMmK>). Одночасно, рекомендовано розміщувати опитування у формі електронної анкети для здобувачів на офіційному сайті університету та розширити перелік питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратурного устаткування, рівня організаційної, консультативної, наукової підтримки тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці, як партнери, залучені до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості, що підтверджується наданими рецензіями-відгуками на освітню програму (<https://cutt.ly/NEhrfY>), а також

безпосередньою їхньою участю у засіданнях кафедри агротехнологій та ґрунтознавства, що підтверджено витягом з протоколу № 13 від 20.04.2021 р. наданого ЕГ на запит. За результатами моніторингу ОПП «Агрономія» від роботодавців було винесено декілька пропозицій щодо доцільності внесення дисципліни «Фітосанітарний моніторинг» та звернути увагу на спеціалізацію щодо плодкових і ягідних культур та виноградарстві, що підтверджено витягом з протоколу № 14 від 27.05.2021 р. та у дискусії з працедавцями. Також представник із відділу забезпечення якості вищої освіти розповів про наявність анкет для роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У закладі існує практика аналізування та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Для цього функціонує ГО «Асоціація випускників Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/oEnk7S2>). Аналіз та збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ЗВО проводиться шляхом підтримання особистих зв'язків із Гарантом ОПП, керівниками здобувачів та через старост груп. Позитивні відгуки випускників, зокрема Боти І., були надані експертній групі та озвучені на онлайн-зустрічі з роботодавцями. Також існує практика запрошення випускників для проведення конференцій, Днів поля, різних святкових заходів, де проводяться зустрічі з учасниками освітнього процесу, що також підтверджено під час дискусії з роботодавцями. Також випускники можуть пройти онлайн-опитування задля забезпечення зворотного зв'язку, визначення рівня задоволення якістю надання освітніх послуг та удосконалення освітніх програм (<https://cutt.ly/PERnjJv>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно документу «Про розроблення та освітніх програм в Чернівецькому НУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/yEnz6Dd>) розроблено систему оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення. Згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/HEzFioG>) здійснюється моніторинг ОП з метою визначення досяжності, реалістичності та адекватності призначення кредитів, означених результатів навчання та розрахованого навантаженого навчання. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Участь здобувачів у перегляді ОПП підтверджується витягом з протоколу №13 засідання кафедри агротехнологій та ґрунтознавства від 20.04.2021 р. наданого на ЕГ на запит через кабінет акредитаційної справи. Побажання та потреби здобувачів щодо змісту навчання та викладання враховуються через опитування, результати яких висвітлено на веб-сайті (<https://cutt.ly/2Enxbj6>). З метою виявлення та усунення недоліків розроблено процедуру проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://cutt.ly/3EnxFL3>). В ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти було виявлено відсутність участі студентів у програмах академічної мобільності, проте Гарант зазначив про неможливість участі у даних програмах на даний час через карантинні обмеження. Під час проведення акредитації ЕГ переконалася в тому, що в університеті система забезпечення якості ВО функціонує на достатньому рівні й забезпечує постійний та своєчасний зворотній зв'язок на виявлені слабкі сторони в ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньо-професійної програми за спеціальністю 201 «Агрономія» другого ступеня вищої освіти в Чернівецький НУ ім. Ю. Федьковича є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Детальний аналіз відомостей самооцінювання ОПП, дискусії з різними фокус групами під час акредитації засвідчили, що здобувачі, науково-педагогічні працівники, представники структурних підрозділів ЗВО, керівництво закладу чітко ознайомлені з політикою та процесами формування якості освіти, запевнили у своїй готовності долучення до їх удосконалення, про що свідчить низка регламентуючих документів (<https://cutt.ly/5Encel2>). Нормативна база установи є основою формування культури якості та охоплює такі елементи як: забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, періодичний перегляд і оновлення освітніх програм, дотримання і реалізація принципів академічної доброчесності, тощо. У фокус групах з здобувачами, представниками РМУ, НПП, працедавцями та науковими керівниками відчувається їхня вмотивованість та заінтересованість у покращенні освітньої діяльності, виявленні слабких сторін ОПП, вчасне реагування і надання слухних пропозицій щодо їх усунення. Науково-педагогічні працівники і здобувачі засвідчили постійний професійний розвиток завдяки участі у

науково-практичних конференціях, семінарах, дослідницькій роботі тощо, з результатами яких ЕГ мала змогу ознайомитися під час аналізу документів наданих на запит.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Чернівецький НУ ім. Ю. Федьковича процедури розроблення, затвердження, періодичного перегляду та моніторингу освітньо-професійної програми регламентовано чинними нормативними документами. Діє відділ моніторингу якості освіти, який регулює питання посилення орієнтації управління на якісні аспекти освітнього процесу, забезпечення всіх рівнів управління інформацією щодо якості освіти, підвищення якості підготовки фахівців шляхом здійснення цілеспрямованого моніторингу навчальних досягнень здобувачів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах і держави в кваліфікованих фахівцях, змін попиту на ринку праці, а також інших заходів, розроблених у відповідності до концепції розвитку ЗВО. Здобувачі залучені до періодичного перегляду й удосконалення ОПП, що підтверджується спілкуванням у фокус-групі, підсумками проведених опитувань, підтверджуваними документами, а саме витягів засідань кафедри агротехнологій та ґрунтознавства. Онлайн-зустрічі засвідчили ефективність співпраці з роботодавцями у процедурі моніторингу й удосконалення освітньої програми. У закладі сформовано належну культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності, про що зазначено академічною спільнотою університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

З метою покращення якості освіти рекомендовано у форм розміщувати анкети для здобувачів, поряд із цим додати перелік питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратного устаткування, рівня організаційної, консультаційної, наукової підтримки тощо для здобувачів; рекомендовано систематизувати пропозиції, які надходять, та розміщувати їх на офіційній сторінці кафедри поряд із проектом ОП. Також ЕГ рекомендує створити сторінку з анкетуванням та відгуками для випускників з метою ефективного відслідковування кар'єрної траєкторії на офіційному сайті.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процес розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньої наукової програми регулюється діючими положеннями. Діє відділ моніторингу якості освіти. Щорічно проводяться опитування здобувачів щодо їхніх потреб, рівня задоволеності освітньої діяльності та якісним змістовним наповненням ОП, підсумки яких висвітлюються на веб-сайті. Представники академічної спільноти активно залучені до процедури удосконалення ОПП і підтверджують належність сформованої культури якості. Проводяться організаційні заходи щодо вдосконалення процедури забезпечення якості освіти з дотриманням усіх вимог. Загалом оцінювання підкритеріїв критерію 8, дозволяє підтвердити належний рівень забезпечення якості на ОПП, проте варто врахувати пропозиції щодо створення блоку окремих питань, що стосуються рівня матеріально-технічного та апаратного устаткування, рівня організаційної, консультаційної, наукової підтримки при анкетуванні здобувачів. Експертна група констатує відповідність освітньої програми рівню В за Критерієм 8 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Статут (<https://cutt.ly/bEkO2oK>), Колективний договір (<https://cutt.ly/PEkO5rV>) та Правила внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича (<https://cutt.ly/3EkPlHl>) регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі документи розміщені на офіційному веб-сайті Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Під час фокус-груп із усіма учасниками освітнього процесу було встановлено, що всі стейкхолдери за даною ОПП ознайомлені з правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки, є доступними і вони послідовно дотримуються їх під час реалізації ОПП «Агрономія».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОПП «Агрономія» розміщений на сайті Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича на сторінці «Кафедри агротехнологій та ґрунтознавства» (<https://cutt.ly/pEkAV9P>), для громадського обговорення та зазначеними контактами керівника робочої групи, куди надсилати пропозиції та відгуки. Під час дистанційних зустрічей із фокус-групами роботодавців підтверджено розміщення проекту ОПП «Агрономія» на веб-сайті у термін не пізніше, ніж за місяць до затвердження. Проте, для зручності, ЕГ рекомендує на сайті розмішувати пропозиції, їх розгляд та інформацію про прийняті рішення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Оприлюднена інформація відносно ОПП «Агрономія» точна, достовірна та знаходиться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. На офіційному сайті Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича на сторінці «Кафедри агротехнологій та ґрунтознавства» (<https://cutt.ly/fEkGtGc>) розміщена інформація про ОПП, яка діє (<https://cutt.ly/oEkGiMP>), а також проект на новий навчальний рік (<https://cutt.ly/YEkGstD>), навчальний план і силябуси дисциплін, що достатньо повно надають інформацію про програмні результати навчання та зміст освітнього процесу (<https://cutt.ly/AEkGjyk>, <https://cutt.ly/sEkGIMf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також проект ОПП та інформація для збору пропозицій розміщена у вільному доступі на офіційному сайті Чернівецького НУ ім. Ю. Федьковича та є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Офіційний сайт ЧНУ ім. Ю. Федьковича не має інформації щодо отриманих зауважень та пропозицій стейкхолдерів стосовно ОПП «Агрономія». ЕГ рекомендує для зручності розмішувати на веб-сайті університету пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо вдосконалення ОПП у вигляді порівняльної таблиці чи інтерактивної дошки для відкритого обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, які базуються на чітких та зрозумілих правилах і процедурах щодо врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, на вчасному публічному інформуванні всіх стейкхолдерів щодо освітнього процесу, а також на дотриманні вимог вчасного розміщення проекту ОПП та надання можливості для його обговорення, та зважаючи на незначні слабкі аспекти, які стосуються оприлюднення таблиць із пропозиціями стейкхолдерів щодо вдосконалення ОПП, експертна група констатує, що ОПП загалом відповідає рівню В за Критерієм 9 з недоліками, що не є суттєвими та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панкова Оксана Володимирівна

Члени експертної групи

Бойчук Інна Володимирівна

Дудка Ангеліна Анатоліївна